

ПИТАННЯ
для підготовки до іспиту з навчальної дисципліни:
«Муніципальне право»
2025-2026 навч. рік

1. Поняття науки муніципального права.
2. Предмет і методологія науки муніципального права.
3. Система та джерела науки муніципального права.
4. Історичний розвиток науки муніципального права.
5. Муніципальне право як галузь права.
6. Співвідношення муніципального та конституційного права. Взаємодія муніципального права з іншими галузями права та науками.
7. Муніципально-правові відносини: поняття, види, зміст. Суб'єкти муніципально-правових відносин.
8. Муніципально-правові норми та муніципально-правові інститути.
9. Навчальна дисципліна «Муніципальне право» та її значення для підготовки юристів.
10. Сучасні концепції розвитку місцевого самоврядування та їх правова природа.
11. Міжнародно-правове регулювання та основні світові тенденції розвитку місцевого самоврядування.
12. Всесвітня декларація місцевого самоврядування. Європейська хартія місцевого самоврядування.
13. Види муніципальних систем в зарубіжних країнах.
14. Правове регулювання та особливості функціонування органів місцевого самоврядування в окремих європейських країнах (на прикладі Польщі та Франції).
15. Концептуальні засади становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні.

16. Конституційна регламентація поняття та системи місцевого самоврядування в Україні. Проблеми співвідношення конституційної та законодавчої регламентації місцевого самоврядування.
17. Система законодавчого регулювання питань місцевого самоврядування. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні», як статусний законодавчий акт щодо системи місцевого самоврядування.
18. Підзаконне регулювання питань місцевого самоврядування. Роль локальних правових актів у регламентації порядку організації і діяльності місцевого самоврядування.
19. Поняття та система територіальної організації муніципальної влади в Україні. Особливості правового регулювання територіальної організації муніципальної влади.
20. Адміністративно-територіальний устрій як основа територіальної організації муніципальної влади в Україні.
21. Організація управління територіями на регіональному й субрегіональному рівнях.
22. Організація управління територією територіальної громади.
23. Організація управління районами в місті.
24. Особливості організації управління в населених пунктах та значення старостинських округів.
25. Особливості здійснення муніципальної влади в містах із спеціальним статусом.
26. Поняття та елементи системи місцевого самоврядування.
27. Суб'єкти місцевого самоврядування: система та види. Система органів місцевого самоврядування.
28. Посадові особи місцевого самоврядування як елемент його системи.
29. Форми здійснення місцевого самоврядування як елемент його системи.

30. Система (внутрішньоорганізаційна будова) органів місцевого самоврядування. Критерії побудови оптимальної структури органів місцевого самоврядування.
31. Територіальна громада як первинний суб'єкт місцевого самоврядування. Ознаки територіальної громади як колективного суб'єкта.
32. Членство в територіальній громаді та його значення для її функціонування. Реєстр територіальної громади: порядок ведення та значення.
33. Компетенція територіальної громади.
34. Загальна характеристика форм здійснення територіальною громадою місцевого самоврядування.
35. Добровільне об'єднання територіальних громад як механізм здійснення реформи децентралізації влади.
36. Сільські, селищні, міські ради в системі представницьких органів місцевого самоврядування. Особливості їх функціонування на територіях об'єднаних територіальних громад.
37. Система та обсяг повноважень сільських, селищних, міських рад.
38. Форми і методи діяльності сільських, селищних, міських рад. Порядок прийняття рішень сільськими, селищними, міськими радами.
39. Правовий статус районної у місті ради (у разі її створення). Взаємодія районної у місті ради з міською радою та міським головою.
40. Специфіка правового статусу, структури та порядку функціонування районних і обласних рад. Взаємодія районних та обласних рад з сільськими, селищними, міськими радами.
41. Правовий статус та організація роботи голови обласної, районної ради, їх перших заступників та заступників.
42. Правове регулювання діяльності депутата місцевої ради.

43. Порядок обрання депутата місцевої ради та набуття ним повноважень.
44. Права і обов'язки депутата місцевої ради.
45. Форми роботи депутата в раді.
46. Правові аспекти взаємодії депутата місцевої ради з виборцями. Контроль за діяльністю депутата місцевої ради з боку територіальної громади.
47. Підстави та порядок притягнення депутата місцевої ради до відповідальності.
48. Правове регулювання діяльності сільського, селищного, міського голови. Система повноважень сільського, селищного, міського голови.
49. Загальні засади організації і проведення виборів сільського, селищного, міського голови.
50. Форми і методи діяльності сільського, селищного, міського голови. Правові акти сільського, селищного, міського голови.
51. Взаємодія сільського, селищного, міського голови з радою та з її виконавчими органами.
52. Контроль територіальної громади за діяльністю сільського, селищного, міського голови.
53. Поняття, система та види виконавчих органів місцевих рад.
54. Правовий статус виконавчого комітету місцевої ради. Порядок формування та структура виконавчого комітету.
55. Форми і методи діяльності виконавчого комітету місцевої ради. Порядок прийняття рішень виконавчим комітетом.
56. Правовий статус управлінь, відділів та інших виконавчих органів місцевих рад. Співвідношення компетенції виконавчого комітету та управлінь, відділів, інших виконавчих органів місцевих рад.
57. Особливості прийняття та виконання рішень районних та обласних рад.

58. Поняття та правове регулювання діяльності органів самоорганізації населення. Значення органів самоорганізації населення в механізмі децентралізації влади.
59. Правовий статус органів самоорганізації населення. Порядок утворення органу самоорганізації населення.
60. Система повноважень органу самоорганізації населення.
61. Правовий статус старости в системі місцевого самоврядування.
62. Правова, організаційна та територіальна основи діяльності старости.
63. Порядок обрання та припинення повноважень старости. Система повноважень старости.
64. Поняття, ознаки, види муніципально-правової відповідальності органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Відмінні риси муніципально-правової та конституційно-правової відповідальності.
65. Підстави муніципально-правової відповідальності та муніципально-правові санкції.
66. Відповідальність органів та посадових осіб місцевого самоврядування перед населенням, державою, фізичними та юридичними особами.
67. Механізм притягнення до муніципально-правової відповідальності.
68. Муніципальні права і свободи: система та правове регулювання.
69. Особливості реалізації прав і свобод людини у місцевому самоврядуванні.
70. Система форм демократії участі та їх правове регулювання. Колективні й індивідуальні форми участі членів територіальної громади у вирішенні питань місцевого значення.
71. Місцевий референдум, як найважливіша форма прийняття рішення територіальною громадою.
72. Поняття та порядок проведення загальних зборів (конференції) жителів.

73. Особливості правового регулювання та порядку проведення громадських слухань.
74. Місцеві ініціативи в системі форм демократії участі.
75. Поняття, види, юридичні властивості актів суб'єктів місцевого самоврядування.
76. Нормотворчий процес в органах місцевого самоврядування. Роль постійних комісій місцевих рад у нормотворчому процесі. Правова експертиза проектів актів місцевого самоврядування.
77. Статут територіальної громади, регламент місцевої ради: порядок підготовки, прийняття.
78. Контроль у сфері нормотворчої діяльності органів місцевого самоврядування. Судовий захист прав місцевого самоврядування.
79. Поняття муніципальної служби і її правове регулювання. Право на службу в органах місцевого самоврядування в Україні.
80. Муніципальні службовці: статус, порядок проходження служби, права та обов'язки.
81. Обмеження, пов'язані з прийняттям на службу в органи місцевого самоврядування та проходженням служби. Порядок проведення атестації та підвищення кваліфікації муніципальних службовців.
82. Особливості правового статусу виборних осіб місцевого самоврядування.
83. Відповідальність за порушення законодавства про муніципальну службу. Кадрова політика щодо муніципальної служби.
84. Компетенція органу місцевого самоврядування як складна правова категорія. Підвідомчість у структурі компетенції.
85. Поняття та види повноважень органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Власні, делеговані, виключні повноваження органів місцевого самоврядування та особливості їх реалізації.
86. Проблеми розмежування повноважень органів державної влади та місцевого самоврядування.

87. Основні засади делегування повноважень у сфері місцевого самоврядування. Контроль за виконанням делегованих повноважень у сфері місцевого самоврядування.
88. Співвідношення повноважень представницьких і виконавчих органів місцевого самоврядування.
89. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування щодо управління комунальною власністю.
90. Повноваження органів та посадових осіб місцевого самоврядування в бюджетно-фінансовій сфері.